

НАЙБІЛЬШІ КРАЇНИ-БОРЖНИКИ І ЇХ МІСЦЕ НА СВІТОВОМУ РИНКУ

На сьогоднішній день не має жодної країни, яка б не мала зовнішнього боргу. Зовнішній борг – це фінансова заборгованість країни перед іноземними кредиторами, яку необхідно сплатити у визначенні строки. Міжнародну заборгованість можна визначати за допомогою відношення зовнішнього боргу до ВВП країни. Світовий банк вважає критичним рівень державного зовнішнього боргу 50% від ВВП. Незважаючи на це, більшість економічно розвинутих країн значно перевищили цю межу. В економічно розвинутих країнах протягом останніх років державний борг зростає дуже швидко, тоді як темпи зростання ВВП знижуються. В 2015 р. світовий державний борг перевищив \$59,7 трильйонів доларів.

Країни-боржники, які мали найбільшу частку боргу у ВВП опублікував Міжнародний валютний фонд (МВФ) на сайті World Economic Forum, представлені на рис.1.

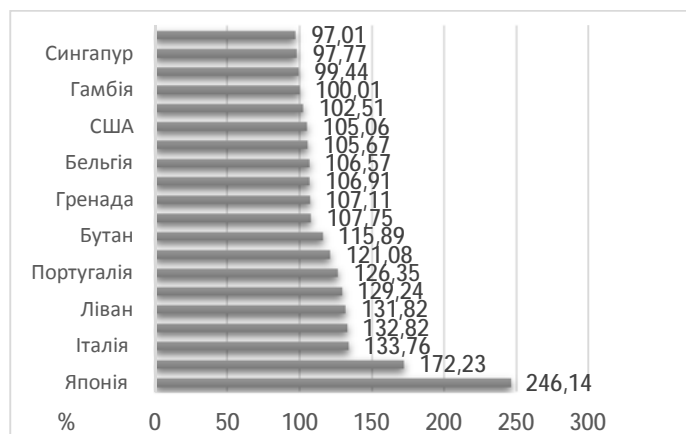

Рис.1. Топ-20 країн з найбільшим державним боргом у відсотках від ВВП[3]

Як видно з рис. 1, найбільшими боржниками є ті країни, які ми вважаємо розвинутими. Якщо визначати державний борг Японії в структурі світового, то він становить 20%, в той час коли в США – 29%. Та вирішальне значення має співвідношення боргу до ВВП. Саме за цим показником Японія є абсолютним лідером. Для того, щоб погасити державний борг, їй потрібно працювати 2,5 роки, при цьому нічого не витрачаючи.

Щодо України то станом на 2017 р. державний борг становив 74,3 млрд. дол. Виходить, що кожен українець винен 1754дол. Проте на відміну від розвинених країн, Україна позичає гроші для того, щоб повернути попередній борг, а розвинені країни для розвитку країни.

Проте між розвинутими країнами і країнами, які розвиваються є значна різниця при оцінюванні проблематичності зовнішнього боргу. Для країн, що розвиваються наявність великого боргу, може призвести до негативних наслідків, оскільки дані країни неефективно використовують позичені кошти, оскільки більшість ресурсів, що залучаються урядами на міжнародних ринках капіталу, використовуються не для розвитку реальної економіки, а для підтримки рівня життя населення. Відтак, економіка цих країн зростає значно повільніше, ніж потреби населення. Особливо небезпечна ситуація в тих країнах, яким зараз необхідне рефінансування за попередніми борговими зобов'язаннями, оскільки реальний сектор економіки не забезпечує достатніх надходжень для того, щоб погасити накопичені борги без залучення нових позик. Найбільші проблеми серед розвинутих економік на сьогодні відчувають такі європейські країни, як Греція, Італія, Іспанія, Португалія, Ірландія, а також і Україна. Щодо розвинутих країн, то тут ситуація навпаки: боргова політика базується на спроможності національної економіки генерувати ресурси з точки зору довгострокової перспективи, розвинуті країни витрачають позичені кошти для економічного розвитку, продуктивного інвестування, що в майбутньому дадуть змогу вчасно виплачувати виплати за боргом[1,2].

Отже, борг не завжди є проблемою. В теперішній час весь світ живе у борг. Вирішальне значення має, як країна витрачає позичені кошти. Якщо позичені гроші йдуть на поповнення золотовалютних резервів, розвиток економіки, створення робочих місць та впровадження інновацій, то такий борг можна розглядати з позитивного боку. Але, якщо позичені кошти йдуть на погашення попереднього боргу, то скоріш за все така економічна політика призведе до негативних наслідків.

1. *Причини та наслідки зростання державної заборгованості країн, що розвиваються* [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://economics.studio/munitsipalni-finansi-derjavni/prichini-naslidki-zrostannya-derjavnoji-79879.html>

2. *Сучасні боргові проблеми економічно розвинених країн* [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://kinto.com/files/articles/157/6_3.pdf

3. *The 20 countries with the greatest public debt* [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.weforum.org/agenda/2015/07/the-20-countries-with-the-greatest-public-debt>